

vore Dage at indeholde en dyb og sørgelig Sandhed. Det var nemlig i vor Tid ikke alene unge forvænte Prinsesser, der saaledes haanligt kastede Vrag paa Livets levende Blomster ... nej, hele den saakaldte moderne Kultur, saaledes som den fremvoksede særlig i de store Byer, var en bevidst Stræben efter at forfalske Guds jordiske Gaver, et hovmodigt Forsøg paa at om-danne eller — som det hed — „udvikle og forbedre“ Guds Værk her paa Jorden og skabe en Verdensorden efter Menneskenes egen fattige Forstand. Man behøvede blot at tænke paa, hvorledes Folk i de store Verdensbyer klumpede sig sammen i hundredtusindvis og med Kulstøv og høje Huse og Dampskorstene lukkede Vorherres Sol og Luft ude ... og man havde straks en Fornemmelse af den Naturstridighed, hvormed hele dette Samfund var opbygget.

„Og dog“ — fortsatte han — „dette er endda kun den mindre væsentlige, den ydre Side af Sagen. Ser vi dybere i de moderne Forhold, søger vi det indre Liv bag den grimme Maske ... hvad ser vi da? Vi ser Menneskeheden delt ved en uhyre Kløft, der skiller — ikke de gode fra de onde, Guds Børn fra Syndens Trælle, — nej, men de rige fra de fattige, de nydende fra de ydende og lidende. Paa den ene Side møder vi den store Hob i Arbejde og Armod; paa den anden en udvalgt Kres i Lediggang og Overflod. Hist raader Kulde, Mørke og Vankundighed; her Lys, Pragt og aandelig Overmættelse. Saaledes har vore Dages Kultur gennemført Kristi Lov om Broderskabet mellem Menneskene! Saaledes har den opfyldt det store Bud om Kærligheden til Næsten! Og jo højere Kulturen stiger i et Samfund, des forfærdeligere breder Kløften sig, des frygteligere raaber Jammeren hist, des frækkere tumler Letfærdigheden sig her ... indtil vi i de store Millionbyer, de saakaldte Kulturcentre, ser det hele Samfund i vild moralsk Opløsningstilstand og hører Stemmerne fra bægge Sider smelte sammen til et enstonigt Raab: den døendes Skrig efter Luft!“

Han havde hurtigt talt sig varm. Han mærkede godt, at han noget hovedkulds havde styrtet sig ind i en Tankegang, der snarere skulde være fremkommen som Resultat af hans Paavisninger.